

CRĂCIUN ÎN BUCOVINA

CHRISTMAS IN BUCOVINA



2011
Suceava – ROMANIA

Se distribuie gratuit | Disseminated for free

Foto copertă | Cover photo

Am pornit să colindăm...

We have started the carols ...



Bucovina – Grădina tradițiilor Bucovina –Garden Of Traditions

Puternic conturată pe harta culturală a României, Bucovina strălucește prin valorile sale materiale și spirituale, prin stilul ei propriu și unitar, prin marea sa bogăție și diversitate. Lasă-te atras de farmecul acestui spațiu plin de măreție și solemnitate și vino să-i cunoști oamenii, să-i vezi frumusețile și să-i descoperi misterele!

Pe tot parcursul călătoriei tale vei întâlni urme încărcate de istorie, în care influențele sociale și culturale ale vastei palete etnice a zonei sunt prezente și vizibile. Vei regăsi multiculturalitatea Bucovinei în oamenii și ocupațiile lor, în stilurile de viață, în obiceiurile locului, în arhitectură sau în creațiile literare – artistice. Vei descoperi astfel năzuința bucovineanului de a se situa mereu în sacralitate și apoi vei constata faptul că și-a îndeplinit aspirația, în primul rând prin credințele, datinile și obiceiurile străvechi, pe care le-a păstrat încă nealterate de scurgerea timpului.

Din vasta zestre tradițională a Bucovinei, în cea mai mare măsură vei fi fas-

Well contoured on the cultural map of Romanian, Bucovina shines through its material and spiritual values, through its own and unitary style, through its wealth and diversity. Let yourself be drawn by the charm of this place full of grandeur and solemnity and come to meet its people, to see its beauties and to discover its mysteries.

Throughout your journey you will discover traces filled of history, where the social and cultural influences of the vast ethnic blades of the area are present and visible. You will encounter Bucovina's multiculturalism in its people and their occupations, in their life style, local customs and architecture or in its artistic and literary creations. Thus you will discover that the aspiration of the Bucovina inhabitants, it is to be always in connection with sacredness. You will find that he reaches this aspiration, first by his beliefs, customs and old habits, which are still kept unaltered by time.

From the wide traditional dowry of Bucovina, you will be mostly fascinated by

cinat de datinile, practicile și obiceiurile de iarnă, acestea fiind cele mai bine conservate dar și cele mai spectaculoase. Ritualul Ignatului, prepararea tradițională a alimentelor, alungarea spiritelor malefice prin strigăte, pocnituri și zgomote produse de diferite instrumente sunt numai câteva din obiceiurile și practicile magice de Crăciun, care preced colindul. Momente de intensă trăire emoțională vei avea însă la cumpăna dintre ani, când te surprinde invazia măștilor de tot felul, când ritualurile creștine se îm-

the traditions, practices and winter habits, these being best preserved and most spectacular. Ignat ritual, traditional food preparation, driving away evil spirits by screaming, crackling and noise produced by different instruments are just some of the magic Christmas customs and practices that precede the caroling.

Moments of intense emotional feeling you will encounter at the New Year's Eve, when you will be enchanted by the invasion of all kinds of masks, when Christian rituals and elements of ancient local



bină cu elemente ale mitologiei ances-trale locale și când fantasticul se împle-tește cu realitatea înconjurătoare. Jocul caprelor, al urșilor, al căiuților este pre-sărat cu o multitudine de semnificații și simboluri și excelează atât prin folclorul literar, muzical și coregrafic cât și prin bogăția și varietatea vestimentației, a recuzitei, a decorului și a regiei.

Atmosfera irezistibilă de sărbătoa-re, unică în tot anul, este menținută și de masa îmbelșugată, pregătită și îm-podobită în fiecare casă, unde bucatele tradiționale bucovinene te îmbie să le descoperi aromele și gusturile. Cârnații, chișca, friptura, sarmalele cu carne sunt gătite după rețetele locale faimoase și sunt specifice sărbătorilor de iarnă, însă gastronomia zonei include și alte meni-uri tradiționale, menite să-ți satisfacă și cele mai exigente gusturi.

Aceasta este Bucovina, *Grădina tradi-țiilor*... Odată ce ai părăsit aceste melea-guri, după ce i-ai descoperit frumusețea inedită și magia, îți va fi de-a dreptul imposibil să-i uiți peisajele pure, oame-nii simpli și ospitalieri, cultura spiritua-lă și civilizația.

Te așteptăm în Bucovina!

mythology combine and the visionary harmonizes with the surrounding reality.

The acting of goats, bears, small horses etc. is encoded in a multitude of meanings and symbols and excels both through the literary, musical and chorographical folklore and through the richness and variety of clothing, props, decoration and utility.

The irresistible atmosphere of celebration, unique in the whole year, is maintained by the hearty meal too, prepared and adorned in every home, where traditional dishes from Bucovina invites you to discover the flavors and tastes. Sausages, "chișca", steak, forcemeat rolls in cabbage leaves, etc. are cooked by famous local recipes and are traditional for the winter holidays, but the area gastronomy includes also other traditional menus, meant to satisfy the most demanding tastes.

This is Bucovina, Garden of traditions ... Once you leave these places, after you have discovered the novel beauty and magic, it will be indeed impossible to forget its marvelous landscapes, its simple and hospitable people, its spiritual culture and civilization.

We are expecting you in Bucovina!

Gheorhe Flutur,
Președintele Consiliului Județean Suceava
President of Suceava County Council

Gheorhe Flutur



Cuprins

Contents

■ Tradiții și obiceiuri de iarnă în Bucovina Winter traditions and customs in Bucovina	9
■ Moș Nicolae Saint Nicholas's Day	21
■ Șezătorile de iarnă Winter Gatherings	24
■ Tăiatul porcului (Ignatul porcului) The pig's Ignatius	32
■ Crăciunul The Christmas	35
■ Obiceiuri de Anul Nou The New Year's Customs	52
■ Boboteaza Epiphany Day	94
■ Te așteptăm în Bucovina! We expect you in Bucovina!	98

Hora Ursului - „Ursăreasca”
Bear Dance - “Ursăreasca”
Cerbul din Corlata (stânga)
The Stag from Corlata (left)





Tradiții și obiceiuri de iarnă în Bucovina

Sărbătorile de iarnă, care fac parte din calendarul popular, sunt poate cele mai spectaculoase și relevante pentru cultura spirituală a poporului român.

Bucovina a fost și rămâne zona de referință unde acestea, cu întreg ansamblul de ritualuri, ceremoniale, practici, datini și obiceiuri, sunt parte din spiritualitatea locurilor.

Calendarul popular a fost de-a lungul vremurilor „măsura timpului” pentru lumea satului românesc. Întreaga viață se desfășura după momentele

Tradiții și obiceiuri de iarnă în Bucovina

Winter holidays are part of the folkloric calendar and are, perhaps, the most spectacular and relevant events for the spiritual culture of the Romanian people.

Bucovina has always been the reference areas where these holidays together with the whole set of rituals, ceremonies, practices, customs and traditions make up are the spirituality of places.

Across time, the folkloric calendar has been the „time measure” of places



Mănăstirea Sucevița | Sucevița Monastery
Sărbătoare de Crăciun la Gura Humorului (stânga)
Christmas celebrations in Gura Humorului (left)

marcate de Crăciun, Anul Nou, Paște, Sfântul Gheorghe, Sfântul Dumitru.

Iarna, când se încheia un ciclu de viață, când întunericul părea că învinge lumina și Soarele, comunitatea apela la ritualuri și ceremoniale moștenite, cu credința că natura va reînvia.

Sărbătorile de iarnă ale românilor sunt strâns legate de practicile și riturile vechilor religii solare care aveau un caracter agrar. Crăciunul era o sărbătoare solstițială când se celebra zeul autohton Crăciun, identificat cu zeul roman Saturn sau cu cel iranian Mithra, iar timp de peste un mileniu Anul Nou a fost sărbătorit la 25 decembrie, în apropierea solstițiului de iarnă.

Nașterea lui Iisus a fost suprapusă peste divinități anterioare, astfel că vom întâlni multe elemente comune ale obiceiurilor de iarnă, sărbători care celebrau nașterea rituală a timpului. Unitățile de măsurat timpul în calendarul popular sunt personificări mitice care se nasc, trăiesc,



for the universe of the Romanian village. The life of the people of Bucovina has developed according to Christmas, New Year, Easter, St. George, St. Demetrius.

In winter, when a lifecycle closes and the darkness seems to beat the light of the sun, the community appeals the traditionally inherited rituals and ceremonies, sharing the belief that nature will soon revive.

The Romanian Christmas holiday is closely related to the ancient solar religious practices and rites that have had an agrarian character. In the past, Christmas was a solstice feast during which the local Christmas god was celebrated, this god being identified with the Roman god Saturn or the Iranian god Mithra. Also, for over a millennium, the New Year was celebrated on December 25th, near the winter solstice.

The birth of Jesus and the celebration of earlier deities were overlapped. So, Christmas rituals contain both pagan and Christian elements.

*În preajma sărbătorilor la Ilișești.
Winter Holidays at Ilișești.*





*Mocănița. Deschiderea manifestărilor Crăciun în Bucovina.
„Mocănița” (an old traditional train) at Gura Humorului.*





îmbătrânesc și mor la anumite date calendaristice. Vârsta lor începe odată cu Crăciunul, când timpul vechi moare, după care urmează o săptămână de haos, noaptea se mărește, întunericul devine predominant, iar oamenii se tem de sfârșitul lumii. Timpul este oprit în noaptea de Anul Nou, când este întors asemeni acelor ceasornicului pentru a renaște noul an.

The time measures in folk popular calendar are illustrated by mythical personifications which are born, grow old and die at certain dates. Their age begins with Christmas, when the old time dies, followed by a week of chaos, the night increases, the darkness becomes predominant and the people fear that the end of the world may come. Time stops on New Year's Eve,



Dobe din jocul Ursului (sus) | Drums from the Bear acting (top)

*Opinci - detaliu (stânga) | Shoes with bells (left)
"Pui de Urs" (dreapta) | "Bears Cub" (right)*





Obiceiurile, practicile rituale din perioada premergătoare Crăciunului recrează simbolic un nou început, ritualuri de renaștere a timpului prin practici magice: tăierea porcului, prepararea alimentelor rituale, stingerea și aprinderea luminilor, alungarea spiritelor malefice și ale morților prin dansuri și jocuri cu măști, toate acestea ilustrând fondul precreștin al sărbătorilor de iarnă.

to reborn on the Day of the New Year.

Habits, ritual practices from the period before Christmas recreates a symbolic new beginning, rituals of the time's rebirth through magical practice: pig Ignat, the ritual preparation of food, the lighting and the switching off of the lights, the driving away the evil spirits and the dead by dancing with masks, all these illustrate the background of the pre-Christian winter holidays.



Hora Ursului | The Dance of Bears
Mănăstirea Voroneț (stânga) | Voroneț Monastery (left)



Porniți plugul măi voinici! | Ring the Bell, you brave men!





Moș Nicolae

Moș Nicolae este personajul care deschide seria sărbătorilor, fiind o divinitate populară care a preluat numele și data de celebrare a Sfântului Nicolae din calendarul creștin.

Acesta păzește Soarele care încearcă să fugă spre miazănoapte, este patronul corăbierilor pe care îi salvează de la înec, stăpânește apele și ajută văduvele, orfanii și fetele de măritat, aducând cadouri dar și pedepsind lenea și neascultarea.

St. Nicholas

St. Nicholas opens the series of the winter holidays being a popular divinity. He took his name and date of celebration from the Christian calendar.

He keeps the sun which is trying to flee northward, He is the patron of sailors whom he saves from drowning, he controls the waters and helps the widows, the orphans and the unmarried girls, bringing gifts and punishing laziness and disobedience.



Răsplata colindătorilor (sus) | Rewarding the carol singers (up)

Sf. Ierarh Nicolae detalii frescă Mănăstirea Probota (stânga) | St. Nicholas – details of the fresco from Probota Monastery (left)

Face parte din categoria „moșilor” care sunt celebrați spre sfârșitul anului, tradiția populară îl amintește pe Moș Nicolae călare pe un cal alb, simbol al anotimpului, față de divinitățile tinere, sărbătorite primăvara, SânGeorge, SânToader, Dragobetele.

În ziua de Moș Nicolae se fac previziuni meteorologice, se pun crenguțe de pomi fructiferi în apă care vor înflori de Crăciun și, astfel, se apreciază rodul livezilor, se fac farmece și descântece pentru fetele de măritat.

He belongs to the „moșii (old men)” category which is celebrated by the end of the year, the folk tradition pictures him riding a white horse, the symbol of the winter season, against young deities, celebrated in spring, St. George, St. Toader, Dragobetele.

On the day of Saint Nicholas weather forecasts are made, twigs of fruit trees are placed in water so that they will thrive by Christmas. Thus the fruit orchards will be appreciated. Also, charms and spells are cast so that girls will get married.



*În așteptarea colindătorilor | Awaiting
the carol singers
Mănăstirea Sucevița – Minunile Sf.
Nicolae - detalii frescă (stânga) | Suce-
vița Monastery – St. Nicholas' Miracles
– fresco details (left)*



Șezătorile de iarnă

În perioada postului Crăciunului aveau loc, în satele Bucovinei, șezătorile de iarnă. Acestea erau un prilej de socializare cu caracter inițiativ pentru tineri, când se transmiteau o serie de mituri, legende, practici și interdicții comportamentale. Mitul are un rol primordial în deslușirea omului societății arhaice, tradiționale, iar cea mai importantă caracteristică a sa este cea de povestire

Winter Gatherings

On Christmas fast period, in the villages of Bucovina winter sittings took place. They were an opportunity for people to socialize and having an initiation character for the young who listened to the myths, legends, practices and proper rules which used to be told on these events. Myth has a main role in discerning human archaic society, traditional. Its most important feature



La șezătoare | To the gathering

Torsul, îndeletnicire de generații a femeilor din Bucovina (dreapta)

The spinning, traditional occupation of the women from Bucovina (right)





Pe drum spre șezătoare | On the way to the gathering







Port popular din zona Mănăstirea Humorului (sus) și zona Mălini (stânga)

Traditional costume from the Humor Monastery region (up) and Mălini region (left)

sacră, de relatare a evenimentelor care au avut loc, real sau imaginar, cu fapte ale entităților supranaturale.

Șezătorile se organizau în zilele de lucru ale săptămânii, când se scărmana și torcea lână, cânepa, inul, principala activitate a femeilor în această perioadă din an, și aveau loc în mai multe gospodării din sat.

Se pregăteau mâncăruri de post, băutură, iar fetele tinere, însoțite de mame, primeau sfaturi sau ascultau povești și legende sau doar evenimente din lumea satului. Flăcăii tocmeau muzicanți special pentru șezători, prilej de organizare

is the sacred story, the story of the events that took place, real or imagined, with the acts of supernatural entities.

Such sittings were organized on the work days of the week, when it whack and spinning of the wool, hemp and flax. During this time of the year, this was main activity of the women and took place in many households from the traditional village.

Fast meals and drinks were prepared. The young girls accompanied by their mothers, were given good advices and listened to stories and legends of the older people of the village.



a cetelor de colindători sau urători, iar la sfârșit se exersau pașii dansurilor tradiționale.

Șezătorile de iarnă erau deosebit de importante, în special pentru cultura spirituală locală, pentru perpetuarea legendelor și miturilor populare, pentru transmiterea practicilor și interdicțiilor care alcătuiau obiceiurile pământului, ce este bine și ce nu este bine să faci.

În timpul șezătorilor de iarnă se povesteau evenimente și se deslușeau caracterele membrilor comunității, care se regăseau mai apoi în textele colindelor laice și a urăturilor personalizate, referitoare la oamenii locului.

Am pornit să colindăm

We are going caroling

„Doba” – chematul la șezătoare (dreapta)

„The drum” – inviting people to the traditional sittings (right)

For such evenings, lads hired musicians to play. On this occasion they also used to organize the bands of carolers and to practice the acts they planned to perform on Christmas Eve.

They were the channel which enabled the conservation and transmission of the legends and myths, of the practices and customs.

During the winter sittings daily events were made known to the participants and young people were introduced to community.



Port tradițional din Poiana Stampei (sus)

Traditional costume from Poiana Stampei (up)



Tăiatul porcului (Ignatul porcului)

Sacrificiul porcului, considerat spirit al grâului, se practica în ziua de Ignat, începutul sărbătorilor de înnoire a timpului, reminiscență a sacrificiului ritualic în preajma solstițiului de iarnă, ca jertfă pentru revenirea luminii și a Soarelui.

Toate credințele, practicile magice referitoare la prevestirea morții, semnele făcute, jupuirea pieii, arderea simbolică, grăsimea folosită la farmece și descântece, pomana porcului, sunt relicve ale sacrificiului precreștin.

Tradiția populară păstrează o serie de practici, superstiții, credințe legate de sacrificiul ritualic al porcului.

Pig's sacrifice (Pig's Ignatius)

The pig's sacrifice, considered to be the spirit of wheat, was performed on the day of Ignatius, at the beginning of the winter celebrations marking the renewal of the time. This ritual draws back to sacrifice on the eve of winter solstice, as a sacrifice for the return of light and sun.

All these beliefs, magical practices, the signs made, leather skinned, symbolic burning, fat used in charms and spells, pig charity and the meal prepared after the sacrifice of the pig are relics of pre-Christian sacrifice.

The folk tradition maintains a set of practices, superstitions, beliefs



Pârlirea porcului

Pig is singed for preparation

*Prepararea cârnaților
(dreapta)*

*The preparation of the
sausages (right)*



Se spunea că porcul se visează în ajunul Ignatului cu mărgele roșii la gât, iar dacă nu era sacrificat în ziua următoare acesta nu se mai îngrășa. Semnul crucii făcut cu sânge pe frunte proteja împotriva bolilor de peste an, iar crucea făcută pe capul animalului păstra carnea proaspătă.

Femeile puteau lucra după Ignat doar dacă vedeau sânge de la oricare animal, iar capul trebuia dus cu râțul în spate pentru a nu se sparge oalele gospodinelor și să aibă noroc la porci sănătoși.

about the ritual sacrifice of a pig.

It was said that the pig dreams itself on the Ignat eve with red beads at the neck, and if it is not killed the next day it doesn't plump any longer. Sign of the Cross made with blood on its forehead protects it against the diseases of the year, and the cross made on the animal's head keeps the meat fresh.

Women could work after Ignatius only if they saw blood from any animal, and the head should be carried next year, the leader will be lucky to have healthy pig.



Produse tradiționale
Traditional products

Predicțiile meteorologice se făceau în funcție de splină: dacă era groasă însemna că iarna va fi grea, dacă era îngroșată spre coadă urmau luni friguroase.

Astăzi, tăiatul porcului, eveniment cu implicații sociale, practice, utilitare este încă o tradiție în gospodăriile rurale din Bucovina.

În fiecare casă trebuie să se afle pe masa de Crăciun și Anul Nou produsele specifice preparate din carne de porc: cârnați, chișcă, slănină, proaspete sau afumate, făcute după rețete tradiționale, cu secrete culinare ale fiecărui gospodar.

Weather predictions were based on the spleen: if it was thick it meant that winter would be hard, if it was thickened towards the tail, cold months would follow.

Today, the pig's cutting an event with social, practical and utility implications is still a tradition in the rural households from Bucovina.

In each house, specific products made from pork must be for the meal served on Christmas and New Year: sausage, "chișcă", bacon, fresh or smoked, made according to traditional recipes with culinary secrets of each householder.

Crăciunul

Suprapunerea sărbătorilor creștine peste cele precreștine, a celor greco-romane și orientale peste cele autohtone geto-dacice au dat naștere unei realități spirituale unice în Europa.

Sărbătoarea Crăciunului este una din cele mai importante pentru poporul român, când este celebrată Nașterea lui Iisus, strâns legată de spiritualitatea populară care ne individualizează și ne definește.

Timpul sărbătorilor populare este un timp cu practici magico-religioase,

The Christmas

The overlap of the Christian religious holiday and the pre-Christian ones, of the Greco-Roman, the Oriental and those autochthonous Geto-Dacian has created a unique spiritual reality in Europe.

Christmas is one of the most important holiday for the Romanian people, for it celebrates the birth of Jesus, being closely linked to the popular spirituality that individualizes and defines us.

The time of folk holidays is a

Mănăstirea Sucevița | Sucevița Monastery





Colinde la Biserica din Pătrăuți | Carols at the Church from Pătrăuți





cu ritualuri și ceremoniale, cu interdicții și superstiții.

Ajunul Crăciunului era considerată ziua care făcea trecerea de la timpul profan la cel de sărbătoare, astfel că toate activitățile erau strâns legate de acte rituale care asigurau, în credința populară, sănătatea și prosperitatea familiei.

Fiecare acțiune avea semnificația și rostul ei, unele cu caracter de obligativitate: masa cu bucatele rituale de post, paiele puse sub fața de masă, așteptarea preotului cu icoana Nașterii Domnului, fân suficient în ieslea vitelor, întreține-

time filled with magical - religious practices, rituals and ceremonies, with prohibitions and superstitions.

The Christmas Eve was considered the day which made the transition from the profane time to the celebration time, so that all the activities were closely related to ritual acts that ensured, according to the folk belief the health and the family welfare.

Every action had its meaning and purpose, some even with binding character: the table with the fast ritual food, placing straw under the tablecloth,



Sanie cu urși | Sleigh with bears

„La urat” (stânga) | Caroling on the New Year's Eve (left)

rea focului, toate făceau parte din riturile de celebrare a sărbătorii, de respectare a tradițiilor.

Ca și astăzi, întreaga comunitate se pregătea pentru sărbătoarea Crăciunului, de la curățenia și purificarea spațiului înconjurător până la curățenia sufletească impusă de post.

În ziua de Ajun se pregăteau mâncărurile de post, douăsprezece feluri, făcute din grâu fiert cu zahăr și nucă, prune uscate, borș, sarmale cu cripe, bureți, plăcinte cu varză (vărzare).





Urșii de la Mihoveni (sus)

The bears from Mihoveni (top)

Colindători din Drăgușeni (stânga sus)

The carol singers from Drăgușeni (top left)

Căiuți din zona Dornei (stânga jos)

"Căiuții" from Dorna region (bottom left)

awaiting the priest with the icon of the God's Holy Birth, enough hay in the cattle manger, the maintenance of the lighting fire, all these were part of the celebration rituals of the feast, so that traditions were respected.

Similarly to nowadays, the whole community was preparing for Christmas, from cleaning household and the surroundings to the purification of the soul required by the fast period.

On the Epiphany's Eve the post meals were prepared. There were twelve menus,



Căiuții din Zvoriștea | "Căiuții" from Zvoriștea



„Irozii” din Sf. Ilie | „Irozii” from St. Ilie
 Primiți cu colinda? (dreapta) | The welcoming of carolers (right)



În casa cea mare se așeza masa de Ajun, cu paie, sare și tărâțe puse sub fața de masă, colacul și vinul în mijlocul mesei, alimentele de post și fuiorul de cânepă, numit și “fuiorul popii”, care se dădea preotului după sfințire sau, în unele locuri unde masa rămânea așezată pe toată perioada sărbătorilor, se dădea abia la Bobotează. Familia nu se așeza la masă decât după sfințirea bucatelor, ziua de Ajun fiind pentru unii o zi de “post negru”.

Fiind o sărbătoare importantă, era și prilej de a face urări de belșug, sănăta-

made from boiled wheat with sugar and walnuts, dry plums, borscht, cabbage rolls with gruel, mushrooms, cabbage pies (“vărzare”).

The Epiphany’s Eve dining was put in the big house. The householders put straw, salt and bran under the tablecloth, the hoop and the wine in the middle of the table, the post food and the bundle of hemp, called “the bundle priest”, which were given to the priest after the consecration or, in some places where the table remained seated during the entire holiday season, was

te, de a vesti Nașterea lui Iisus, semnificație păstrată și astăzi, transmisă prin colinde.

Colindele sunt cele care întregesc atmosfera de sărbătoare din satele Bucovinei, obicei preluat și în zona urbană.

Primii care pornesc la colindat sunt copiii, care s-au organizat din timp, au pregătit și repetat colindele, în special religioase. Dacă în trecut colindau doar băieții, astăzi din cete fac parte și fete. Îmbrăcați în costume populare, cu traiste pentru colăcei, nuci, mere, grupurile își împart zonele de colindat și pornesc din casă în casă, colindând la ferestre până la lăsarea serii, când pornesc cetele flăcăilor. Aceștia sunt însoțiți și de instrumentiști care îi acompaniază, iar temele colindelor sunt predominant laice, cu teme nupțiale unde sunt fete de măritat.

given only on the Epiphany's Day. The family did not sit at the table until the meal had been sanctified. The day of Epiphany's Eve is a day of "dark post".

Being an important holiday it was also an occasion to make wishes for wealth, health, to announce the Birth of Jesus, meaning preserved even today and transmitted through carols.

The Carols complete the festive atmosphere of Bucovina's villages, being usually taken up also in the urban areas.

The children are the first to start the carols. They organize themselves timely, rehearsing the carols, especially the religious ones. If, in past, only the boys went caroling, today the bands also include the girls. Dressed in traditional costumes with bags for coils, walnuts and apples, groups establish









Se mai păstrează în satele bucovinene și colindul cu steaua, element de recuzită confecționat dintr-o sită veche, cu 6-8 bețe, îmbrăcate în hârtie colorată, care sugerează colțurile stelei, iar copiii care merg cu steaua se numesc stelari sau crai, de obicei câte doi sau trei. În unele sate, **colindatul cu steaua** se practica și în Ajunul Bobotezei (Botoșana, Cajvana, Capu Codrului, Paltinu, Molid, Vășcăuți, Stulpicani, Dorna Candreni), cu versuri adaptate.

their areas and start wandering from house to house, wandering on the windows until the nightfall, when it is the turn of young men bands to go caroling. They are also accompanied by instrumentalists, who accompany them, the carol themes being predominantly secular, with nuptial themes where there are girls to be married.

The star carol is still preserved in the villages of Bucovina. The element of props are made of an old sieve, with 6-8 sticks covered with colored paper that suggests corners of the star. The children who go



„Steaua strălucește și mărturisește” | “The star shines and it confesses”
 „Din bătrâni noi colindăm” (stânga) | “From the old we learn to carol” (left)

Viflaimul sau Irozii interpretează, sub forma unei piese de teatru popular, momentele Nașterii lui Iisus: venirea magilor, primirea lor de către Irod, încercarea de a afla unde este pruncul.

După trecerea alaiurilor de colindători, gospodarii mergeau și ei cu colinda la rude și prieteni, finii își colindau nașii, prilej de sărbătorire și transmitere de urări de belșug, sănătate pentru noul an.

with the star are called stellar or emperors. They are usually going in bands formed by two or three children.

“Viflaimul” or “Irozii” perform as a folk theatre act the moments of Jesus Birth: the Magi’s arrival, their reception by Herod, trying to find out where the baby is.

After crossing the train of trick, the householders also went with carol to relatives and friends, godchildren roamed their godparents, an occasion to celebrate and transmit the wealth, health greetings for the New Year.



Ia mai mănăți măi flăcăi... | „Ia mai mănăți măi flăcăi...”

Bucuria Crăciunului în ochi de copil (drepta) | Christmas Joy in the child’s eyes (right)



Obiceiuri de Anul Nou

Obiceiurile, tradițiile legate de noaptea Sfântului Vasile sunt cele mai spectaculoase manifestări ale credințelor și practicilor magice din lumea satelor Bucovinei.

Ritualurile și ceremonialurile desfășurate în timpul magic al morții și renașterii anului, practicile magice, alungarea spiritelor rele prin zgomote de bici, buhai, talănci, dobe, acte de

New Year's Customs

The habits and the traditions related to St. Basil's night are the most spectacular manifestations of magical beliefs and practices of the world of Bucovina's villages.

Rituals and ceremonies performed during the magic time of death and rebirth, magical practices, expelling evil spirits through the noise of a whip, bull, "talănci", drums, acts of





*„Saltă, saltă tot mai sus, Ca și anul care-i dus..”
 “Jump, jump up and up, as the year that it ended...”
 Sanie cu urși (stânga) | Sleigh with bears (left)*

toleranță și bunăvoință, începutul simbolic al aratului cu plugul, semănatul sunt strâns legate de viața și evoluția omului, de sincronizarea și integrarea acestuia în transformările naturii și ale biocosmosului. Jocurile cu măști, dansurile rituale își au originea în manifestările arhaice, precreștine.

Bucovina spirituală reunește toate aceste manifestări, iar satul bucovinean devine o scenă deschisă, un spațiu magic în noaptea de Anul Nou.

În funcție de zona etnografică unde se desfășoară, vom întâlni cete

tolerance and goodwill, the symbolic beginning of belling, sowing are closely related to human life and evolution, the timing and integration with the transformations of nature and bio-space. The dancing ritual with masks are rooted in the archaic pre-Christian manifestations.

Spiritual Bucovina gathers all these events, and Bucovina villages become an open stage, a magical space in the New Year's Eve.

Depending on the ethnographic place where they take place we will



Hurta de Împărați din Bosanci | „Hurta” of Emperors from Bosanci



complexe cum ar fi Malanca sau doar alaiuri ale Caprelor, Urșilor, Plugușorul sau Căiuții.

Costumațiile personajelor, măștile de ceremonial sunt deosebit de spectaculoase, în concordanță cu reprezentarea teatrală sau dansul specific.

meet complex bands such as “Malanca” or just train of Goat, Bear, Deer or Horse.

The costumes of the characters and the ceremonial masks are extra spectacular, being in accordance with the theatrical representation or specific dance.



Ridicatul pe ciomag al urșilor | Lifting up the bears
Capră din zona Vama (dreapta) | The Goat mask from Vama area (right)



Plugușorul, obicei practicat de copii, deschide seria datinilor de Anul Nou. Grupuri de băieți, astăzi și fete, fără o costumație specifică dar având clopoței, buhai, dobe decorate cu panglici colorate, încep uratul în timpul zilei și se încheie spre seară, când pornesc tinerii din sat cu Plugul Mare. Tot copiii, în dimineața Sfântului Vasile, pornesc cu *Sorcova* sau cu *Semănatul*, reminiscențe ale riturilor agrare, iar boabele de porumb, grâu, orz, ovăz aruncate în curți sunt bune pentru sănătatea păsărilor și animalelor.

Urătura se face la fereastra casei, iar versurile fac referire la vechile

The little plough, custom practiced by children, opens the series of New Year traditions. Groups of boys and girls too in our days, without a specific outfit but having bells and drums decorated with colorful ribbons, start singing during the day and finish in the evening when young men from village start with the Big Bell.

All children, on the morning of St. Basil, starting with Sorcerer or Sowing, reminiscent of agrarian rites, and corn, wheat, barley, oats thrown in yards are



Urătura cu buhaiul | New Years greetings with "buhaiul"

practici agricole și se încheie cu urări de prosperitate, sănătate și un an nou îmbelșugat.

Tinerii peste 15 ani pornesc seara cu Plugul Mare, organizați în cete numeroase, având ca recuzită pe lângă harapnice, clopote și un plug cu boi cu care trag simbolic prima brazdă de arătură, de obicei la casa celui mai vrednic gospodar al satului. Urătorii sunt răsplătiți cu colaci, bani, băutură, slănină și alte produse, care sunt adunate de colăcer și folosite apoi la organizarea horelor.

Nu există localitate în Bucovina unde, în seara de Sfântul Vasile, să nu

good for birds and animal health.

The wanderer is done at the house's window, and the lyrics refer to the old farming practices and ends with the wishes of prosperity, health and a fruitful new year.

Young people over 15 years are starting the evening with Great Bell, organized in numerous bands, having like props scourge, bells and a bell with oxen pulling symbolic the first furrow belled, usually to the most worthy householder of the village. The wanderers are rewarded with coils, money, drinking, bacon and other



Plugul mare | The big bell



se audă clopoței și urăturile, zgomotele harapnicilor și cele ale buhaiurilor.

Malanca (Hurta, Banda, Turca)

Cea mai reprezentativă ceată, Malanca (Hurta, Banda, Turca), cuprinde toate personajele întâlnite în noaptea de Anul Nou, cu mai multe alaiuri care evoluează pe rând, la comanda calfei, ales pentru calitățile sale de organizator și care comandă desfășurarea momentelor.

Acesta nu este mascat, dar poartă însemne ceremoniale cum ar fi baltagul sau panglici și mărgelile colorate puse la căciulă.

products, which are collected and by the coil holder and then used at the reel organization.

Malanca (Hurta, Banda, Turca)

The most representative band, “Malanca”, includes all the characters founded in the New Year’ customs with more trains that evolves the turn, having a journeyman to command, who is chosen for its organizational qualities and who controls the moment’s development.

He is not masked but he is wearing ceremonial signs, such as hatchet or



Urșii din Boroaia | The Bears from Boroaia
Plugușorul (stânga) | The little bell (left)



Arnăuții din Drăguseni | "Arnăuții" from Drăguseni





*Asta-i capra din
Poaiana Stampei
The Goat from Poaiana
Stampe
Împărat cu ceac din Rus
Mănăstioara (dreapta)
Emperor with "ceac" from
Rus Mănăstioara (right)*

Jocurile Caprei, Ursul, Căiuții, Nunta se desfășoară pe rând, în funcție de recunoașterea acordată acestora în cadrul comunității, de frumusețea costumelor sau de performanța interpretărilor.

Alte personaje care completează Malanca sunt: *moșnegii și babele, căldărarii, dracii, turcii, împărații, miniștri și generali, bungheri, doctori, miri și mirese, negustori* care sunt împărțiți în grupul "urâților" sau al „frumoșilor”. Costumațiile sunt deosebit de spectaculoase, cu măști-obraze ale „urâților” care antrenează privitorii prin farse și comportamente amuzante. Aceștia sunt cei care, sub adăpostul măștilor, pot ironiza caracterele gospodarilor, iar cei „frumoși” se remarcă prin costume „militare” cu decorații, epoleți, nasturi sau coifuri din pene colorate, numite ceacuri, piese de recuzită deosebite în zonele *Bosanci și Moara*, în Hurta de Împărați, vopsite

ribbons and colored beads attached to hat.

Goat acting, Bear, Horse, Wedding take place timely, depending on the recognition accorded in the community, the beauty of the costumes or performance of the interpretation.

Other characters which are part of "Malanca"'s habit are: old men and old women, coppersmiths, devils, Turks, kings, ministers and generals, "bungheri", doctors, brides and grooms, merchants who are divided into groups of "Ugly" or "Beautiful". The costumes are spectacular, having masks of "Ugly" which leads viewers through jokes and funny behaviors. These are those who, under the cover of the masks, can banter the householders character. The "beautiful" is distinguished through "military" costumes with





Malanca din Udești | „Malanca” from Udești





Nunta de la Udești | Wedding ritual in Udești

Călăreț din alaiul nunții (stânga) | Horse rider in the wedding procession (left)



în culori conform rangului personajului.

Astăzi, renumite sunt Malâncile din Udești, Volovăț, Mihoveni, Șcheia, Sfântu Ilie, promovate în special de formațiile artistice în cadrul festivalurilor de datini și obiceiuri de Anul Nou.

Nunta

Nunta este o parodie realizată atât prin costumații, prin alegerea celor care interpretează personajele, dar mai ales prin text. *Mirele* trebuie să fie mic de statură, gras, *mireasa* înaltă și slabă, cu voal pe cap și coroniță, iar tinerii aleși trebuiau să întrunească aceste

decorations, epaulettes, buttons or helmets from colorful feathers called “ceacuri”, the props pieces which are founded in Bosanci area, painted in colors according to rank of the character.

The wedding is a parody realized through the costumes, by choosing those who act the characters, but especially through the text interpretation. The groom must be small in stature, fat, and the bride must be tall and thin, with veil and crown on her head. The young people chosen for these characters had

Alaiul nunții cu vătăjei | The wedding procession with “vătăjei”
Hora Miresii (dreapta) | The bride’s dance (right)



„calități”, travestiul fiind un element de spectacol. Alte personaje sunt *vătăjelul*, *preotul* care „oficiază” ceremonia, *socrii*, *dracii* care întrerup așa-zisa slujbă dar sunt alungați și stropiți cu apă. Gazdele sunt și ele antrenate în spectacol ca *nași* ai mirilor.

Spectacolul Nunții se remarcă, în primul rând, prin dialogul purtat de personaje, savuros și ironic, plin de aluzii și satiră, jucat integral la *Udești*.

to meet these “qualities”, the travesty being an element of the show. Other characters are groomsman, the priest who “officiates” the ceremony, in-laws, demons that disrupt so-called service but are chased and sprayed with water. The hosts are also involved in the show as godparents of the couple.

Wedding show stands out primarily through the dialogue of characters, racy and ironic, full of innuendo and satire.



Ursul

Una din cele mai cunoscute și spectaculoase cete din Bucovina, răspândită în toate zonele județului Suceava, este ceata Ursului. Animalul cel mai impunător din pădurile Bucovinei, al cărui cult se practica încă din vremea geto-dacilor, a devenit un simbol al puterii în cultura populară, cel care știa când vine primăvara și ieșea din bârlog (în Ziua Ursului din calendarul popular).

Cetele aveau *unu sau mai mulți urși*, care erau legați cu lanțuri de către *ursari*, îmbrăcați în haine peticite, cu

The Bear

One of the most famous and spectacular bands from Bucovina, widespread in all areas of Suceava county, is the Bear band. The most impressive animal from the forests of Bucovina, whose cult practices since the time of the Dacians, became a symbol of power in the folk culture. It knew when the spring comes and get out of its den (on the Bear's Day from the folk calendar).

The bands had one or more bears, who were chained by the bear leaders, dressed in patched clothes, with face



Urșii de paie din Păltinoasa | The straw bears from Păltinoasa
Jocul Ursului din Boroaia (dreapta) | The Bear acting from Boroaia (right)





Jocul Ursului | The Bear Dance



„Hai Martine la pământ, Și ascultă-mă ce-ți cânt”

“Come on Martine to the ground, And listen to my song”

Costume de urși din Boroaia (dreapta) | The bears costumes from Boroaia (right)



fața dată cu funingine (aluzie la ȣiganii care făceau bani la iarmaroace și bālciuri cu urși adevărați) și care țineau ritmul dansului, denumit „Ursăreasca”, cu o dobă. Costumele urșilor sunt deosebite, combinație de blană, piele, clopoței legați la urechi și picioare sau curele de care sunt prinse tălânci. Masca de cap putea să acopere fața în întregime sau se purta doar pe frunte, combinată cu postav negru, „dinți” din fasole și canafi din lână roșie.

Jocul Ursului are trei momente importante: chemarea ursului, ridicarea pe ciomag și hora ursului, legate de moartea și învierea sa ritualică odată

with soot, (an allusion to gypsies who make money at fairs and boroughs with real bears), and which kept the rhythm of dance, called “Ursăreasca”, with a drum. Bear costumes are great, a combination of fur, skin, and bells tied at ears and feet or belts that are attached as “tălânci”.

The masks can cover the face completely or just forehead and they are combined with black cloth, “teeth” of beans and tassel of red wool.

Bear acting has three important moments: the call of the bear, lifting the club and the dance of the bear, related to death and its ritually resurrection once









„Joacă Moș Martine, că-ți dau
miere de albine”

“Play Martine, because I’ll give
you honey”

*Urs de paie din Păltinoasa
(dreapta)*

*The straw bear from Păltinoasa
(right)*

cu Anul Nou. Alaiurile separate de urși sunt însoțite, ca și la celelalte cete, de personaje ca *babe și moșnegi, doctori, mirele și mireasa*, care completează ceremonialul urăturii specifice, atmosfera de carnaval popular. Acest obicei se practica aproape în toate zonele județului Suceava: *Gemenea, Stulpicani, Paltinu, Molid, Dumbrăveni, Boroaia, Drăgușeni, Capu Codrului, Udești, Vama*.

Trebuie amintit și *ursul de paie*, influență a zonelor învecinate, făcut din frânghii răsucite din paie de grâu, de secară sau din pănuși de porumb, care se coseau direct pe haine și care, la final, erau arse ritualic. Costumul avea și mască-obrazar din pănuși împletite, decorată cu pene colorate. Astăzi, acest obicei a fost readus în atenție de către ansamblul din *Păltinoasa*, zona *Humorului* fiind cea unde s-a identificat și păstrat această tradiție.

with the New Year day. Separated, train bears are accompanied, like the other bands, by characters like: old women, old men, doctors, bride and groom, which complements the specific ceremony of “urături” and the folk carnival atmosphere.

The straw bear should be remembered too, which proves an influence of neighboring areas, made of twisted ropes from wheat straw, rye or corn husk, which is sewed directly on the clothes and, finally, were ritually burned. The costume had also a mask-face from braided husk, decorated with colorful feathers. Today, this custom was brought back to attention by the artistic group from *Păltinoasa*, the *Humor* area being the region where this tradition had been identified and kept through the time.





Capra

Capra, prin jocul complex al dansului, pantomima, dialogul, recuzita, toate crează un spectacol inedit, acompaniat de instrumente muzicale, tobe, fluieri, viori sau cobze.

Tema este aducerea caprei de la munte pentru a fi vândută, dar este deochiată și moare. Personajul *babei* însă îi face farmece și o descântă, pe ritmul tobei, iar capra învie spre bucuria tuturor.

Costumul și elementele de recuzită ale caprei sunt deosebite: capul este din lemn cu două fălci, una fixă și una mobilă, care „clămpănesc” ritmat, și

The Goat

The Goat shows the complexity of the dance play, mime, dialogue, props, all these will create a unique show, accompanied by musical instruments, drums, flutes, violins or “cobze”.

The theme of the show is bringing the goat from mountain to be sold, but it is charmed and, finally, it dies. But the old woman's characters make charms on the rhythm of the drum, and the goat is raised to the delight of all.

The costume and prop elements of the goat are outstanding: the



Caprele din Șaru Dornei | The Goats from Șaru Dornei
La urat cu capra (stânga) | Little girl with goat (left)

coarnele fixate pe un băț, pentru a putea fi manevrate în timpul dansului. Pe acesta se prinde o pânză sau un lăicer care acoperă corpul celui care poartă masca, decorate cu mărgelile, oglinzi, clopoței, panglici sau hârtie colorată.

În alaiul caprei regăsim personajele „urâților” și ale „frumoșilor”, țigani, negustori, moși și babe care completează prin dialog și mișcare dansul tradițional al caprei, legat de moartea și învierea ei, reminiscență a vechilor practici și credințe străvechi.

În multe din localitățile Bucovinei, Jocul Caprei este predominant în cetele de urători la Mălini, Fundu Moldovei, Dumbrăveni, Gemenea, Paltinu, Capu Codrului, Molid, Boroaia, Drăgușeni, Stulpicani.

O variantă a acestui obicei este **Cerbul**, întâlnit în special în zonele de munte, în localitățile Corlata, Fundu Moldovei și în Cajvana, Valea Moldovei sau Horodniceni.

Deosebită este masca de cerb, care are prins de capul clămpănitor un trofeu impresionant, cu coarnele împodobite cu mărgelile, beteală și oglinzi, ciucuri de lână, panglici colorate și flori. *Dansul cerbului* este asemănător celui al caprei, plin de vervă, susținut de clămpănitor

head is made of wood with two jaws, one fixed and one mobile that “bangs” rhythmically and horns mounted on a stick, so that it can be handled during the dance. On it canvas and bench are cached which covers the body of those who are wearing the mask, decorated with beads, mirrors, bells, ribbons or colored paper.

In the train of Goat we can find the characters like: “Ugly” and “beautiful”, Gypsies, merchants, old men and old women that complements through the dialogue and movement the traditional dance of the goat, tied to its death and resurrection, reminiscent of the old practices and ancient beliefs.

In many localities from Bucovina, the Goat acting is predominant in the bands of “urători” at Mălini, Fundul Moldovei, Dumbrăveni, Gemenea, Paltinu, Capu Codrului, Molid, Boroaia, Drăgușeni, Stulpicani.

A variant of this custom is **The Stag**, which is founded especially in the mountain areas, in the following localities: Corlata, Fundu Moldovei and Cajvana, Valea Moldovei or Horodniceni.

The stag mask is special. It has caught over the trembling head an





„Firicel de mintă creată, Călăreții față-n față” (stânga)

“Trickle spearmint, the Riders face to face” (left)

Jocul Caprelor din Mălini | Goats dance from Mălini



ritmic al măștii și de acompaniamentul fluierașilor. La *Corlata*, Cerbul este unica mască din alai care joacă, fiind însoțită doar de tineri neînsurați, îmbrăcați în costume populare.

Personaje componente ale cetelor mari sau ceată separată, **Căiuții** se remarcă prin *dansul perfect sincronizat* și *costume*. Capul de cal, din lemn, cu dârlogi din frânghii sau bârnețe,

impressive trophy, with horns decorated with beads, tinsel and mirrors, woolen tassels, colored ribbons and flowers. The Stag dance is similar to the goat dance, full of verve, supported by the rhythmic trembling of the mask and by the accompaniment of whistling boys. At *Corlata*, the Stag is the only mask from the suite which acts, being accompanied only by unmarried young

*Foicică de-un grăunte, vin cu ursul
de la munte*

*Little sheet of a grain, I will come
with the bear from the mountains*

este sculptat și legat de o vască de sită, de care se prinde o coadă de cal. Corpul este acoperit cu o pânză albă, fustanelă sau un lăicer colorat, decorate cu mărgele, clopoței, curele prinse pe piept cu zurgălăi. Cel care participă la jocul călușului poartă tunică "militară" și este ales în alai pentru calitățile sale de dansator. Cel mai bun dintre ei va conduce ceata și va dirija mișcările prin ritmul fluierelor și strigături. Jocul Căiușilor se practică la *Botoșana, Calafindești, Dumbrăveni, Siminicea, Zamostea, Zaharești, Dolhești, Zvoriștea*.

Mitul literar, promovat prin balade, legende, fapte istorice, a determinat și punerea în scenă, la nivelul spiritualității populare, a eroilor locali sau naționali.

Bandele lui Bujor, Codreanu, Jianu, Palenciuc interpretează piese de *teatru popular* care prezintă fragmente din legendele legate de viața haiducilor, apărute și practicate după mijlocul secolului al XIX-lea.

Tema este cu aproximație aceeași, lupta haiducilor cu autoritățile reprezentate de poteră, pentru cei săraci și obidiți. Costumele sunt de obicei cele populare, specifice zonei, iar „autoritățile” poartă costume de „militari”, cu decorații, pistoale, săbii,

men, dressed in traditional costumes.

Little Horses are characters that are integrated in large or independent bands. They are observed through perfectly synchronized dance and costumes. Wooden horse head with rein rope or “bârneți”, is carved and tied to a sieve jacket to which a ponytail is cached. The body is covered with a white cloth, a kilt or colorful “lăicer”, decorated with beads, bells, chest strap with bell. The person who participates to the small horse act is wearing a “military” tunic and he is chosen in the train for his dancing qualities. The best of them will lead the movements through the fog whistles and shouts pace.

The literary myth promoted by ballads, legends and historical facts are determined also by staging, at the folk spirituality level, local or national heroes. **Bujor Gangs, Codreanu Jianu, Palenciuc** play pieces from folk theatre which presents excerpts from the folk legends about the life of outlaws, which are practiced and occurred after the mid-nineteenth century.

The theme of this play is the same: the fight of the outlaws with authorities



Costume de urși | Bear costumes



lanțuri. *Personajul principal* are însemne speciale, brâie tricolore puse pe piept, pistoale, corn de vânătoare.

Textul jucat este cel mai important, ca și abilitățile interpretative ale participanților. În cadrul bandelor întâlnim și personajele *Anul Vechi*, bătrân și gârbovit și *Anul Nou*, tânăr și plin de vervă.

Banda lui Jianu se juca în multe din satele Bucovinei: *Botoșana*, *Dumbrăveni*, *Gemenea*, *Molid*, *Stulpicani*, Banda lui Novac la *Botoșana*, Banda lui Bujor la *Horodniceni*, *Dolheștii Mici*.

Dacă măștile au avut la începuturi rolul de a proteja și de a crea o legătură spirituală cu forțele supranaturale,

reprezentat by “*poteră*”, which stands up for the poor and oppressed people. The costumes are usually those folk, specific to the area and “authorities” wear “soldiers” suits with decorations, pistols, swords, chains. The main character has special marks, tricolor girdles placed on the chest, guns, hunting horn.

The played text is the most important thing, but the interpretative skills of the participants are also important. We can meet in the gangs characters of the Old Year, old and bent and New Year, young and full of verve.

If the early masks were designed to protect and create a spiritual

Măști de urși | Mask of bears



având funcții magice, în timp au devenit expresii plastice ale categoriilor estetice: frumos, urât, grotesc, îmbătrânit sau tânăr, care au preluat transfigurarea ludică.

Atmosfera magică creată de cetele de mascați prin costume, măști, jocuri, zgomotele făcute de harapnice, talănci, muzica, regia plină de imaginație și dramatism, explozia de bucurie la finalul urăturilor, dansurile tradiționale la care participă întreaga comunitate în satele Bucovinei, toate sunt argumente pentru o vacanță inedită în perioada Sărbătorilor de iarnă.

connection with supernatural forces, having magical functions, nowadays became the plastically expressions of aesthetic categories: beautiful, ugly, grotesque, old or young, which took playful transfiguration.

The magical atmosphere created by bands of masked through costumes, masks, games, the noises made by the scourge, “talănci”, music, stage management full of drama and imaginative, the explosion of joy at the end of the performance, traditional dances involving the entire community from the villages of Bucovina, all are arguments for a unique vacation during the winter holidays.



Măști obrăzare din Colecția Muzeului Etnografic Suceava



Face masks from the Collection from the Ethnographic Museum of Suceava

BOBOTEAZA

Boboteaza încheie ciclul sărbătorilor de iarnă dedicate celebrării renașterii cosmice, de reînnoire a timpului.

„Sărbătoarea Luminării”, *Botezul Domnului*, consacră inițierea în creștinism, iar Slujba de Iordan, prin ritualul de sfințire a apelor, Aghiasma Mare, era însoțită de practici de purificare.

Considerată o sărbătoare la fel de importantă ca și Crăciunul, este întâmpinată și în Bucovina cu respectarea tradițiilor moștenite.

THE EPIPHANY DAY

The Epiphany Day concludes the winter holidays cycle and it celebrates the cosmic rebirth, the renewal of the time.

“The illumination feast”, the day that Jesus Christ was baptized, means the initiation into the Christianity and the religious ritual of the Jordan, through the blessing ritual of the water, “High Holy Water”, are accomplished by the purification practices.

The Epiphany Day is considered as important as Christmas winter holiday



Slujba de Iordan | The Epiphany's ceremony



Mănăstirea Moldovița
Moldovița Monastery

Ajunul Bobotezei era ziua de purificare prin post, când nu se consumau lapte, branză, ouă, carne. Masa de Ajun respecta tradițiile mesei din Ajunul Crăciunului, cu elementele ritualice: paie puse sub fața de masă, sarea în colțurile mesei pe care se aflau alimentele de post, grâu fiert cu nucă și miere, borș, prune uscate, sarmale cu crupe, plăcintă cu varză, bob fiert. Unii dintre credincioși țineau „post negru” în această zi, pentru sănătate, belșug și noroc.

Ziua de Bobotează începea la biserică unde, după liturghie, credincioșii participau la procesiunea de sfințire a apelor, locul care se alegea fiind în curtea bisericii, la o fântână sau la o apă curgătoare. Dacă era ger se tăia o cruce de gheață, în jurul căreia se desfășura ceremonialul religios, iar cei mai curajoși se aruncau în apă pentru a fi sănătoși și feriți de friguri.

and it is also greeted in Bukovina with respect for the inherited traditions.

The Epiphany's Eve is the day for purification through the post, when milk, cheese, eggs, meat are not allowed to be eaten. The Epiphany Eve's meal respects the traditions of the Christmas Eve's meal, with follow ritually elements: put straw under the tablecloth, salt in the table corners where the post aliments were put, cooked wheat with nuts and honey, soup, dry plums, minced maize rolls wrapped in grape leaves, cabbage pie, boiled beans. Some of the faithful people held “dark post” on this day, praying for health, wealth and luck.

The Epiphany Day starts at the church where, after the liturgy, the Christians participate to procession of the water sanctification. The established place for the ceremony is in the church yard, nearby a fountain or flowing water. If it is a cold day, an ice cross is made and the religious ceremony takes place around it and the most courageous participants dive into the water so that they would be healthy and protected by fevers.

„The High Holy Water” is taken home by every Christian, in wood or bottle recipients in which stems of basil were put. When the Christians went back home the household was sanctified, the air was purified by smoking and the holy water can be drunk on post days or in “needs”, with the belief that on this way the diseases will be avoided,



Aghiasma Mare era luată de fiecare credincios, în vase de lemn sau sticlă în care se puneau fire de busuioc. La întoarcerea acasă se sfințea gospodăria, se purifica aerul prin afumare, iar aghiasma se bea în zilele de post sau „la nevoi”, cu credința că te ferea de boli, pentru că nu se „strica” niciodată.

În ziua de Bobotează, tinerii ridicau ruguri din vreascuri și frunze uscate, săreau peste focuri, iar la final, luau cărbunii și afumau livezile pentru rod bogat. Băieții până la 12, 13 ani mergeau prin sate cu Chiraleisa, obicei augural pentru bogăția recoltelor, manifestat prin strigături și urări de belșug.

Ce este bine să faci la Bobotează? Să dai fânul și sarea, sfințite la masa de Ajun, la vite, căci vor fi ferite de boli; să pui busuioc sub lăicerul de pe laița din casa cea mare unde se așează preotul, căci este bun pentru aflarea ursitei, pentru farmece și descântece; să aduni cenușa din sobă și să o presari pe straturile de legume să nu le mănânce „gujuliile”; să bei dimineața, pe stomacul gol, aghiasmă, cel puțin câteva zile, căci vei fi sănătos tot anul.

Ce nu este bine să faci la Bobotează? Să nu te certî în ajun cu nimeni, să nu împrumuți nimic de lângă casă, căci vei avea tot anul pagubă, să nu speli rufe o perioadă de timp pentru că apa este sfințită.

because this water “would never be deteriorated”.

On the Epiphany Day, the young people were raising pyres from brushwood and dried leaves, they were jumping over the fires, and, finally, they were taking the coals and they were smoking on the orchards for rich fructify. The boys down to 12, 13 years were going through the villages with “Chiraleisa”, the inauguration habit for the richness of the harvest, expressed through the shouts and wealth wishes.

What is right to be done on the Epiphany’ Day? It’s good to give the hay ant the salt, sanctified at the eve’s meal, to the cows, so that the diseases will be kept away from it; to put basil under the bench from the big house where the priest sits, because it’s good for the fate to be founded and it’s good for charms and spells; to gather the ash from the stove and to spear it on the vegetables layers so that you won’t eat “gujuliile”; to drink the holy water on the morning, on an empty stomach, at least for a few days, so that you will be healthy for the rest of the year.

What is wrong to be done on the Epiphany Day? You are not allowed to argue with anyone, you cannot borrow anything from neighborhood, because you will be prejudiced for the entire year, you cannot wash the clothes for a period of time because the water is sanctified.

TE AȘTEPTĂM ÎN BUCOVINA!

Datinile și obiceiurile păstrate și astăzi în ținutul de vis al mănăstirilor, ospitalitatea și tradițiile culinare, peisajele încărcate de frumusețe și spiritualitate, oameni ai locului plini de bunătate și înțelepciune te așteaptă în Bucovina.

Bucovina, țara mănăstirilor cu frescă exterioară pictată, aflate în patrimoniul UNESCO, cu peisajul unic al obcinilor, cu sate care mai păstrează atmosfera liniștită a vremurilor trecute, cu oameni care încă mai respectă „obiceiurile pământului”, este locul unde poți petrece o vacanță deosebită, încărcată de spiritualitate, mai ales în preajma sărbătorilor.

WE EXPECT YOU IN BUCOVINA!

The traditions and the customs kept until nowadays in the dream land of monasteries, the hospitality and the culinary traditions, the landscapes full of beauty and spirituality, the local people full of kindness and wisdom expect you in Bucovina.

Bucovina is the land with the monasteries that have exterior painted fresco and that are part of UNESCO patrimony, with the unique landscape of “obcinilor”, with villages that still preserve the quiet atmosphere of a bygone era, with people that are still respecting “the customs of the earth”. This is the place where you can spend a great vacation, full of spirituality, especially on holiday's time.



Mănăstirea Moldovița - detaliu frescă | Moldovița Monastery - painting detail
Mănăstirea Voroneț (dreapta) | Voroneț Monastery (right)



Albumul „Crăciun în Bucovina” este realizat în cadrul proiectului „Crăciun în Bucovina”, COD SMIS 15843, finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013, Axa 5 *„Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului”*, Domeniul Major de Intervenție 5.3, *„Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică”*,

Operațiunea

**„Dezvoltarea și consolidarea turismului intern prin
sprijinirea promovării produselor specifice
și a activităților de marketing specifice”.**